

Fjärr- och närvärme

Fjärrvärme för ett mindre antal fastigheter betecknas som närvärme, men bygger på samma princip som fjärrvärme. Systemet består av en gemensam panna där vatten uppvärms med olja, flis eller pellets, alternativt briketter. Från panncentralen pumpas vattnet i kulvertar i ett primärsystem till de olika fastigheterna för att sedan gå tillbaka till centralen. Inom fastigheten kan värmen överföras till fastighetens system (sekundärsystem) genom värmeväxlare eller ackumulatortank.

Detta är aktuellt om man har hög temperatur och/eller högt tryck i primärsystemet. I annat fall om man har små anläggningar, kan man låta vattnet från panncentralen gå direkt in i fastighetens radiatorer.

Det som bestämmer anläggningens utformning är antalet fastigheter som kan inkopplas, värmebehovet för de olika inkopplingarna, typ av panna, placering av panncentral, val av bränsle, längden på kulvert m.m. Vid användning av primär- och sekundärsystem kan det vara prisskillnaden som avgör om man skall välja värmeväxlare eller ackumulatortank. Fördelen med en tank i varje fastighet är att man har en värmereserv vid tillfälligt driftsavbrott från panncentralen.

Sommartid kan ackumulatortankarna laddas för varmvatten med jämna mellanrum, så att pannan inte behöver vara igång lika ofta, vilket kan ge besparingar i form av minskade värmeförluster. Har man dessutom en el-patron i tanken, har man en extra värmecentral i huset.

Det finns olika möjligheter för investeringar och drift av en närvärmeanläggning.

1. Ett bolag ordnar med allt och kunden betalar en värmeräkning som är beroende av kostnaderna för bolaget inkl. en vinst.
2. Fastighetsägarna går samman i en ekonomisk förening (eller kooperativ) och betalar de faktiska kostnaderna. Värmeräkningen för den enskilde fastighetsägare kan då variera beroende på

fastighetens värmeuttag och andel av kostnader för skötsel av panncentralen.

3. En kombination av ovanstående.

Det är investeringskostnaden som i första hand

bestämmer om det kan vara aktuellt med närvärme.

Detta får värderas från fall till fall och måste jämföras med priser för enskild uppvärmning.

Fördelar med närvärme är att det är bekvämt för den enskilde och att man ersätter ett stort antal pannor med en panna, vilket ger högre verkningsgrad och därmed minskade utsläpp. Man har dessutom möjlighet att välja olika typer av bränsle beroende på vilken panntyp man väljer.

Skorsten behövs inte och pannrummet kan användas till annat eftersom pannan och eventuell oljetank tas bort.

Nackdelen kan eventuellt vara ett lite högre pris som måste ställas i relation till bekvämlighet (beroende på vilket värmesystem man jämför med).

Förutsättningar:

- Tätbebyggelse
- Placeringsmöjlighet för panna.
- Vattenburet värmesystem i fastigheten.

Kommentar:

Det är svårt att få ekonomi i fjärr- eller närvärme eftersom det är dyrare än t ex med ved- och pelletseldning, men det får sättas i relation till bekvämligheten.

Ett vanligt argument för fjärr- eller närvärme är att man minskar utsläppen totalt när man ersätter ett stort antal pannor med en. Detta är delvis riktigt, men om man har små pannor med mycket små utsläpp (framtidens pannor) kan det jämnas ut sig eftersom man samtidigt behöver mindre energiproduktion eftersom man slipper kulvertar. Kulvertförlusterna som utgör kanske 15 % kan man i så fall spara, vilket innebär att det i princip behövs mindre bränsle och därmed blir det mindre utsläpp.

Det är lite känsligt med sådana påståenden eftersom det inte finns klara bevis för vara sig det ena eller annat och i princip är det bättre att undvika den diskussionen. Det är i vilket fall som helst en fördel om man kan ersätta olja och el med fjärr- eller närvärme som eldas med biomassa. Ofta kommer man in i diskussion om kärnkraft när man talar om energi och ett påstående som ibland kommer fram, är att det är olönsamt med elproduktion från

bioeldade fjärrvärmeverk jämfört med t ex kärnkraftverk. Om det var riktigt, varför satsar flera och flera kommuner på elproduktion från fjärrvärmeverk? Man kan tydligen få ekonomi på detta.

Det är dock helt beroende av dagspriset på el, men detta gäller även för kärnkraften. Ibland är kärnkraften direkt olönsam.

Den stora ekonomiska fördelen med el från fjärrvärmeverk är att det kan kombineras med värmeproduktion till skillnad från kärnkraftverk. Det är dock utom all tvivel att det är betydligt billigare att framställa värme med biomassa istället för el. Det är bara att jämföra besparingarna för en villa.

Framtiden:

För anläggningar som eldas med biobränsle bör man kunna räkna med en relativ gynnsam utveckling. Det är för närvarande en allmän inställning i världen i stort, att biobränslen skall gynnas i beskattningsavseende.

Det beror bl a på:

koldioxidutsläppen ingår i ett kretslopp, det kan ersätta fossila bränslen, produceras inom landet, ger därmed arbetstillfällen och ett mindre beroende av internationella konflikter. Detta tillsammans med en stor konkurrens, ger möjligheter till en stabil prisutveckling.